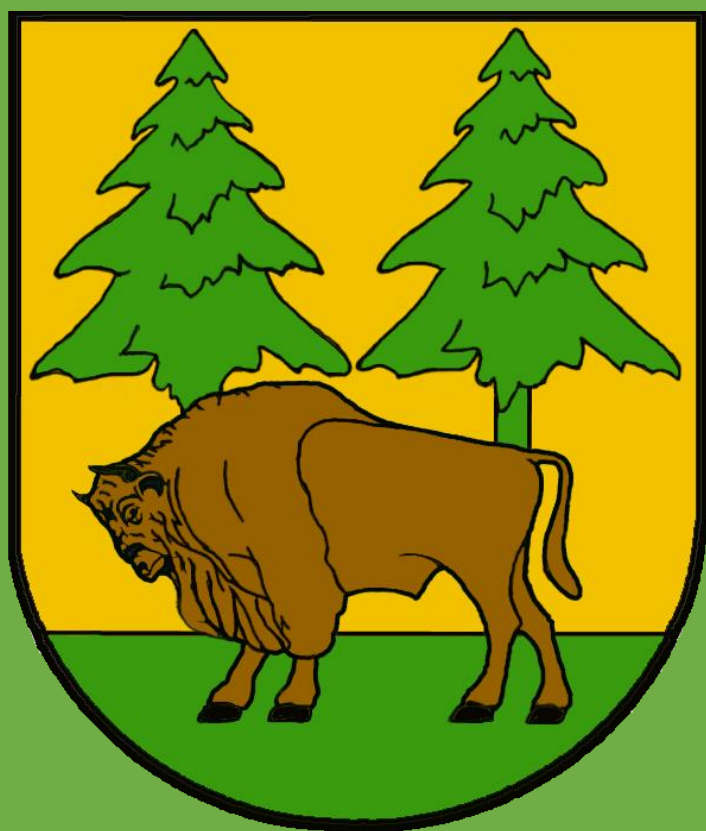

**Informacja na temat
profilaktyki prozdrowotnej
w Powiecie Hajnowskim
w 2025 r.**

Informacja na temat profilaktyki prozdrowotnej

Polityka prozdrowotna w Powiecie Hajnowskim koncentruje się na ochronie zdrowia mieszkańców poprzez profilaktykę chorób cywilizacyjnych, edukację zdrowotną oraz dostęp do bezpłatnych badań.

Promocja zdrowia i edukacja zdrowotna są ważnymi narzędziami w podnoszeniu świadomości zdrowotnej i poprawie stanu zdrowia mieszkańców. Umożliwiają one każdemu człowiekowi zwiększenie pozytywnego oddziaływania na własne zdrowie.

Jednym z najważniejszych zadań JST, które wynikają z ustawy o samorządzie powiatowym jest zaspokajanie zbiorowych potrzeb mieszkańców, w tym również z zakresu ochrony zdrowia. Powiat Hajnowski realizuje zadania służące ochronie zdrowia, co ma na celu sprzyjać poprawie jakości życia mieszkańców regionu. Należy nadmienić, że samorząd powiatowy nie ma bezpośredniego wpływu na poziom zabezpieczenia w zakresie medycyny naprawczej¹, zaś w kwestii finansowania ochrony zdrowia w regionie jest to wpływ częściowy – stąd tak ważnym narzędziem jest polityka prozdrowotna.

Zadania powiatu w zakresie promocji i ochrony zdrowia regulują następujące akty prawne:

- 1) Ustawa z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (t.j. Dz. U. z 2025 r. poz. 1461 ze zm.),
- 2) Ustawa z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (t.j. Dz. U. z 2025 r. poz. 1684).

Powiat Hajnowski zamieszkuje ok. 38 371 mieszkańców, w tym 19 771 stanowią kobiety, a 18 600 mężczyźni (dane zebrane na podstawie statystyk prowadzonych przez poszczególne gminy na dzień 31 grudnia 2025 roku). Według Głównego Urzędu Statystycznego w Białymstoku prognozowana liczba mieszkańców powiatu hajnowskiego w 2050 roku ma wynieść około 25 692.

Liczbę mieszkańców w poszczególnych gminach powiatu przedstawia poniższa tabela:

L.p.	Nazwa gminy	Liczba mieszkańców w 2025	Liczba urodzeń w 2025	Liczba zgonów w 2025
1	Białowieża	1 850	5	44
2	Czeremcha	2 733	9	54
3	Czyże	1 758	6	43
4	Dubicze Cerkiewne	1 325	3	29
5	Hajnówka miasto	18 647	91	233
6	Hajnówka gmina wiejska	3 619	19	60
7	Kleszczele miasto i gmina	2 181	16	37
8	Narew	3 073	4	18

¹ Organizatorem i płatnikiem w tym zakresie jest Narodowy Fundusz Ochrony Zdrowia, działania samorządu są ograniczone do ew. wnioskowania i wspierania SP ZOZ w wyegzekwowaniu swoich praw oraz podejmowania wspólnych działań w ramach współpracy.

9	Narewka	3 185	11	71
RAZEM		38 371	164	589

Ochrona zdrowia mieszkańców powiatu obejmuje następujące działy:

1. Lecznictwo otwarte – opieka ambulatoryjna:

- 1) Przychodnia Rejonowa Nr 1,
- 2) Przychodnia Rejonowa Nr 2.

2. Lecznictwo zamknięte – stacjonarna opieka zdrowotna:

- 1) Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Hajnówce,
- 2) Zakład Pielęgnacyjno – Opiekuńczy w Hajnówce,
- 3) Zakład Opiekuńczo – Leczniczy w Hajnówce,
- 4) Centrum Zdrowia Psychicznego w Hajnówce.

Zakłady opieki zdrowotnej działające na terenie powiatu (w podziale ze względu na organ założycielski):

1. Lecznictwo publiczne:

- 1) Gminny Ośrodek Zdrowia w Białowieży,
- 2) Gminny Ośrodek Zdrowia w Czeremsze,
- 3) Gminny Ośrodek Zdrowia w Dubiczach Cerkiewnych,
- 4) Gminny Ośrodek Zdrowia w Narewce,
- 5) Gminny Ośrodek Zdrowia w Narwi,
- 6) Wiejski Ośrodek Zdrowia w Nowoberezowie,
- 7) Gminny Ośrodek Zdrowia w Czyżach (działa od połowy 2025 r. wcześniej NZOZ).

2. Lecznictwo niepubliczne:

- 1) Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „Hajmed” w Hajnówce,
- 2) Ewa Inez Borona - Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej Poradnia Lekarza Rodzinnego w Kleszczelach,
- 3) Janina Dudaryk - Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej Gabinet Lekarza POZ w Hajnówce,
- 4) H. Pisawocka, J. B. Krutel Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej "Zdrowie" Spółka Partnerska w Hajnówce,

W 2025 roku w Powiecie Hajnowskim w ramach programu profilaktyki zdrowotnej podmioty medyczne zrealizowały następujące programy:

- SP ZOZ w Hajnówce:
 1. Program Profilaktyki Chorób Układu Krążenia CHUK – przebadano 300 osób,
 2. Program Profilaktyki Raka Szyjki Macicy – etap podstawowy - przebadano 870 kobiet.
- NZOZ „HAJMED” w Hajnówce: realizowano badania profilaktyczne 40+ oraz program „Moje Zdrowie”. Prowadzono też szczepienia obowiązkowe, przeciwko chorobom zakaźnym, bilanse odpowiednich grup dzieci i młodzieży.
- NZOZ „ZDROWIE” w Hajnówce: w ramach umowy zrealizowano Program profilaktyki chorób układu krążenia – 21 osób, profilaktyki 40+ około 300 osób. W ramach programu szczepień profilaktycznych p/HPV- zaszczepiono 50 dzieci. Przeciwko grypie zaszczepiono 162 osoby. Pogadanki dotyczące zdrowego stylu życia i szkodliwości palenia przeprowadzane są na bieżąco.

- NZOZ Gabinet Lekarza POZ Janina Dudaryk: liczba zadeklarowanych pacjentów 1 915, liczba wykonanych porad 10 050, liczba teleporad 588. Programy profilaktyczne nie były realizowane.
- NZOZ Czyże: w ramach kontraktu dostępne były dwa programy profilaktyczne: program profilaktyki układu krążenia i program chorób odtytoniowych. Programy te nie były realizowane z powodu braku chętnych pacjentów. Pacjenci korzystali z programu Ministerstwa Zdrowia 40+.
- **W hajnowskim szpitalu w ramach POZ realizowana jest Nocna i Świąteczna Opieka Zdrowotna:** Nocna i świąteczna opieka zdrowotna to świadczenia w zakresie podstawowej opieki zdrowotnej udzielane od poniedziałku do piątku w godzinach od 18.00 do 8.00 dnia następnego oraz całodobowo w dni ustawowo wolne od pracy.

Liczba osób zadeklarowanych i korzystających z porad lekarskich:

Według stanu na 31 grudnia 2025 roku liczba osób zadeklarowanych i korzystających z porad lekarskich w poszczególnych ośrodkach przedstawia się następująco:

- SP ZOZ w Hajnówce:
 - 1) do lekarza POZ zadeklarowanych było 15 107 pacjentów
 - 2) do pielęgniarki POZ zadeklarowanych było 14 826 pacjentów
 - 3) do położnej POZ zadeklarowanych było 7 672 pacjentek
 - 4) do pielęgniarki/higienistki szkolnej w POZ zadeklarowanych było 2 184 pacjentów
 - 5) w ramach POZ udzielono 71 591 porad, w tym 1 093 domowe oraz 7336 teleporad.
- NZOZ „HAJMED” udzielił ogółem 47 766 porad, w tym porad domowych 407 i 3 850 teleporad. Dzieciom oraz młodzieży do lat 18 udzielono 6 298 porad, w tym 3 porady domowe i 486 teleporad. Osobom powyżej 65 roku życia udzielono 20 013 porad, w tym w formie wizyt domowych 382 i 1 523 teleporad.
- NZOZ „ZDROWIE” w Hajnówce - udzielono ogółem 27 127 porad, w tym 9 776 teleporad, do lekarza POZ zadeklarowanych było 4 985 pacjentów.

Opieka stomatologiczna:

Głównym celem profilaktyki stomatologicznej jest zapobieganie chorobom przyzębia i zębów. Mieszkańcy Powiatu objęci są opieką stomatologiczną świadczoną przez podmioty niepubliczne, które realizują programy związane z profilaktyką próchnicy zębów i chorób przyzębia. Na terenie powiatu hajnowskiego opieka stomatologiczna prowadzona jest przez gabinety stomatologiczne, które podpisały kontrakt z Narodowym Funduszem Zdrowia.

Ustawa z dnia 12 kwietnia 2019 r. o opiece zdrowotnej nad uczniami (Dz. U. z 2019 r. poz.1078) wprowadziła obowiązek zapewnienia uczniom możliwość korzystania z opieki stomatologicznej, która ma na celu ochronę zdrowia uczniów, w tym zdrowia jamy ustnej, a także kształtowanie u uczniów postaw prozdrowotnych oraz odpowiedzialności za własne zdrowie.

W związku z tym, że w szkołach prowadzonych przez powiat hajnowski nie ma gabinetu dentystycznego, Zarząd Powiatu zawarł porozumienia z gabinetami zewnętrznymi udzielającymi świadczeń stomatologicznych dla dzieci i młodzieży, finansowanych ze środków publicznych. Na podstawie zawartych porozumień uczniowie ze szkół prowadzonych przez powiat mają zapewniony dostęp do świadczeń stomatologicznych poza kolejnością.

Wprowadzone rozwiązania mają na celu poprawę dostępu do opieki stomatologicznej dzieci i młodzieży.

Nazwa świadczeniodawcy	Adres udzielania świadczeń	Grupa docelowa
Praktyka Stomatologiczna s.c. Anna i Mirosław Woronieccy	Zespół Szkół Zawodowych w Hajnówce 17-200 Hajnówka, ul. 3 Maja 25/31 tel. 85 682 37 68	uczniowie Zespołu Szkół Zawodowych w Hajnówce
Indywidualna Specjalistyczna Praktyka Lekarska Alefina Tomaszuk	I Liceum Ogólnokształcące w Hajnówce 17-200 Hajnówka, ul. M. J. Piłsudskiego 10	uczniowie: 1. I Liceum Ogólnokształcącego w Hajnówce 2. II Liceum Ogólnokształcącego z Dodatkową Nauką Języka Białoruskiego w Hajnówce

Finansowanie opieki zdrowotnej w powiecie hajnowskim:

Zakres świadczeń opieki zdrowotnej, które finansowane są ze środków publicznych określa ustawa z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (t.j. Dz. U. z 2025 r. poz. 1461 ze zm.).

Finansowanie służby zdrowia, w tym profilaktyki zdrowotnej, w przypadku naszego powiatu odbywa się z następujących źródeł:

1. Narodowy Fundusz Zdrowia
2. Środki własne zakładów opieki zdrowotnej.
3. Budżetu samorządu terytorialnego (działania profilaktyczne, promujące zdrowie)
4. Budżetu państwa (ratownictwo medyczne, programy profilaktyczne).

Celem strategicznym Narodowego Programu Zdrowia na lata 2021 – 2025 jest zwiększenie liczby lat przeżytych w zdrowiu oraz zmniejszenie społecznych nierówności w zdrowiu. Cele operacyjne Programu obejmują: profilaktykę nadwagi i otyłości, profilaktykę uzależnień, promocję zdrowia psychicznego, zdrowie środowiskowe i choroby zakaźne oraz wyzwania demograficzne.

W związku z tym powiat hajnowski w 2025 r. przeprowadził następujące działania profilaktyczne skierowane do mieszkańców:

1. Promowano aktywny tryb życia poprzez partycypację w kosztach organizacji imprez sportowych adresowanych do dzieci, młodzieży i osób dorosłych, takich jak: Powiatowe Indywidualne Biegi Przełajowe dla Szkół Podstawowych, Powiatowe Sztafetowe Biegi Przełajowe dla Szkół Podstawowych, Zawody pływackie na szczeblu powiatu dla Szkół Podstawowych, Turniej w tenisie stołowym na szczeblu powiatu dla Szkół Podstawowych, Turniej Halowy w Piłce Nożnej na szczeblu powiatu dla Szkół Podstawowych, Mistrzostwa Powiatu Hajnowskiego w szachach dla Szkół Podstawowych, Czwórbój lekkoatletyczny na szczeblu powiatu dla Szkół Podstawowych.
2. Przeprowadzono etap powiatowy Wojewódzkiej Olimpiady Wiedzy o AIDS/HIV, skierowany do uczniów szkół ponadpodstawowych.
3. W ramach projektu promocji sportu i aktywnego trybu życia zostały zorganizowane dwa rajdy rowerowe oraz Mistrzostwa Polski Nordic Walking.
4. Zarząd Powiatu w ramach konkursu ofert udzielił dotacji na realizację zadań w sferze ochrony zdrowia następującym organizacjom pozarządowym:
 - 1) Polskiemu Związkowi Niewidomych Okręg Podlaski na organizację zadania: „Żyjmy aktywnie w zgodzie z naturą” 2 200,00 zł;
 - 2) Stowarzyszeniu Bractwo Prawosławne św. św. Cyryla i Metodego Koło w Hajnówce na organizację zadania: XIII Festyn Zdrowia w kwocie 6 480,00 zł;
 - 3) Stowarzyszeniu Jednostka Strzelecka Hajnówka na organizację zadania: Zajęcia z

- pierwszej pomocy przedmedycznej w kwocie 2 000,00 zł;
- 4) Fundacji Hospicjum Proroka Eliasza na organizację zadania: Wsparcie w wyposażeniu w sprzęt diagnostyczny i leczniczy gabinetu leczenia ran przewlekłych w kwocie 18 000,00 zł.

Powiat Hajnowski od 6 lat realizuje program stypendialny, który ma na celu rozwiązania problemów kadrowych związanych z brakiem pielęgniarek i położnych w hajnowskim szpitalu. Środki finansowe na potrzeby realizacji programu stypendialnego są pokrywane z budżetu Powiatu Hajnowskiego. Na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania dotychczasowy koszt przyznanych stypendiów studentom kształcącym się na kierunkach pielęgniarskim i położniczym wyniósł ok. 287 000,00 zł.

W 2025 roku Zarząd Powiatu Hajnowskiego po raz kolejny ogłosił nabór wniosków o przyznanie stypendium studentom kształcącym się na kierunkach pielęgniarskim i położniczym na rok akademicki 2025/2026. Stypendia pielęgniarskie przyznano 22 osobom w kwocie po 300,00 zł miesięcznie. W ubiegłym roku Gmina Miejska Hajnówka nie partycypowała w kosztach przyznanych stypendiów, jak to miało miejsce w latach poprzednich. Łączna wartość stypendium w roku 2025 wyniosła 50 400 zł, z tego 900 zł – dotacja Urzędu Gminy w Czyżach.

Sytuacja epidemiologiczna w powiecie hajnowskim:

W 2025 r. w powiecie hajnowskim zarejestrowano łącznie 1 974 zachorowania na choroby zakaźne. Najczęściej występującą jednostką chorobową była grypa, którą zarejestrowano w liczbie 841 przypadków wykrytych szybkim testem antygenowym i metodą molekularną. Drugą w kolejności jednostką chorobową pod względem zapadalności w powiecie hajnowskim były zakażenia wirusem SARS-CoV-2 (COVID-19) odnotowane w liczbie 243 przypadków wykrytych szybkim testem antygenowym i metodą molekularną. Kolejną najliczniej występującą jednostką chorobową stanowiła ospa wietrzna - 210 zachorowań. Ponadto w 2025 r. zaobserwowano znaczny wzrost zachorowań na boreliozę, której odnotowano 207 przypadków oraz biegunek i zapaleń żołądkowo-jelitowych BNO o prawdopodobnie zakaźnym pochodzeniu, których zarejestrowano w liczbie 56 przypadków. Zachorowania dzieci do lat 2 najczęściej dotyczyły zakażeń wirusem RSV, których zarejestrowano 38 przypadków.

Zachorowania na choroby zakaźne w 2025 r. w powiecie hajnowskim:

Jednostka chorobowa		2025	
		zachorowania	współczynnik zapadalności
Salmoneloza	zatrucie pokarmowe	7	18,3
	posocznica	-	-
	inne zakażenie pozajelitowe	-	-
Inne bakteryjne zakażenia jelitowe (ogółem)	wywołane przez <i>Campylobacter</i>	-	-
	wywołane przez <i>Clostridium difficile</i>	21	54,9
	inne określone	1	2,6
	nieokreślone	1	2,6

Giardioza (lamblioza)		-	-
Wirusowe zakażenia jelitowe (ogółem)	wywołane przez rotawirusy	8	20,9
	wywołane przez norowirusy	13	34,0
	inne określone	1	2,6
	nieokreślone	11	28,8
Wirusowe zakażenia jelitowe u dzieci do lat 2		10	289,0
Biegunka i zapalenie żołądkowo- jelitowe BNO, o prawdopodobnie zakaźnym pochodzeniu	ogółem	56	146,5
	w tym u dzieci do lat 2	8	231,2
Tularemia		2	5,2
Krzusiec		10	26,2
Płonica (szkarlatyna)		12	31,4
Choroba meningokokowa inwazyjna	ogółem	-	-
	zapalenie opon mózgowych i/lub mózgu	-	-
Choroba wywołana przez <i>Streptococcus pyogenes</i> , inwazyjna	ogółem	17	44,5
	róża	17	44,5
	inna określona i nieokreślona	-	-
Kila	wczesna	1	2,6
	inne postacie kily i kila nieokreślona	3	7,8
Rzeżączka		-	-
Borelioza z Lyme	ogółem	207	541,4
	neuroborelioza	4	10,5
Styczność i narażenie na wściekliznę/potrzeba szczepień		44	115,1
Kleszczowe zapalenie mózgu		22	57,5
Ospa wietrzna		210	549,2
Różyczka		-	-
Wirusowe zapalenie wątroby	typu B - przewlekłe i BNO	1	2,6
	typu C -przewlekłe i BNO	8	20,9
Nowo wykryte zakażenia HIV		1	2,6
Świnka (nagminne zapalenie przyusznic)		-	-
Bąblowica (echinokokoza)		-	-
Choroba wywołana przez <i>Streptococcus pneumoniae</i> , inwazyjna	ogółem	6	15,7
	zapalenie opon mózgowych i mózgu	1	2,6
	posocznica	3	7,8

	inna określona i nieokreślona	3	7,8
Zapalenie opon mózgowych inne i nieokreślone		2	5,2
Grypa	ogółem	5	13,1
	u dzieci w wieku 0-14 lat	-	-
Inne wrodzone zakażenia i choroby pasożytnicze	toksoplazmoza	1	2,6
Zakażenia SARS-CoV-2 (COVID-19)		243	635,5
Zakażenia SARS-CoV-2 (COVID-19) – przypadki możliwe		-	
Gruźlica		6	15,7
Zakażenie wirusem RSV	ogółem	134	350,4
	w tym u dzieci do lat 2	38	99,4
Grypa potwierdzona wynikiem szybkiego testu antygenowego		836	2 186,4
Razem		1 974	5 635,7

Zapadalność liczona na 100 tys. ludności, jednostki chorobowe dot. dzieci do lat 2 – zapadalność liczona na 10 tys. i grupę wiekową.

OCZEKIWANIA I POTRZEBY

Upowszechnianie zdrowego stylu życia, a także podnoszenie poziomu świadomości społeczeństwa w zakresie edukacji prozdrowotnej umożliwiają samorządowi podjęcie szeregu działań. W celu realizacji tych działań wskazane jest:

1. Zwiększenie środków finansowych na realizację zadań z zakresu promocji zdrowia.
2. Podejmowanie działań służących promocji zdrowia w powiecie poprzez współpracę z podległymi jednostkami.
3. Podniesienie poziomu wiedzy na temat profilaktyki uzależnień poprzez prelekcje w szkołach oraz materiały edukacyjne.
4. Przeprowadzanie akcji prozdrowotnych podczas festynów oraz innych imprez kulturalno - sportowych organizowanych na terenie naszego powiatu.

Nina Łukasik
Naczelnik
Wydziału Spraw Społecznych

Sporz.: D. Ługowoj